

med zobe, potem pa hitro pihni prah konju v goltnac!“ — Pomočnik odide, a kmalu zopet pride z cevjoj nazaj, in se drži grozno grenko. „Kaj se je zgodilo?“ ga vpraša živinozdravnik. Pomočnik milo stoka, naposled vendar le izpregovori in reče: „Ta konjska mrha je prej pihnila, kakor jaz!“ —

Iz deželne zbornice. Kakor vsako leto, namerava deželni odbor tudi letos pomagati kmetom s tem, da jim da priložnost kupiti vsakovrstna deteljčna in druga semena za travnike. Mi opozarjam na to stvar se tisoče oznanilo v današnjem listu.

Zunanje novice.

Rödbinsko življenje pri divjakih. Kafri (divjaki v Afriki) kupujejo svoje žene in vsak Kafer zamore imeti toliko žen, kolikor se mu zljubi. Ženo si kupi za kravo. Dahomejci plačajo svoje žene s steklenicami ruma. Tako Dahomejci kakor Kafri tako ljubijo svoje otroke. Fellah, egiptovski kmet, si tudi kupi ženo, a otroke, kadar je v stiski, ali odloži, ali proda, ali zameni za blago in živino. Beduin si tudi mora kupiti svojo nevesto, toda nevesta ni siljena vsakogar vzeti. Kadar se Beduinu rodi fant, je vesel, ucka ter vabi sorodnike k pojedini, a kadar se mu rodi deklet je žalosten, nikamor ne gre in se sramuje pred ljudmi. Pri Kirgizih stariši sami skrbe za zakonski stan svojih otrok. Samoči imajo po dve ženi. V Avstraliji ima žena in hči tako težavno življenje. Sploh so žene pri divjih narodih sužnje. Edino Samojec je pravičen do žene, pomaga njej pri delu, celo pri kuhanju in jo trpinči le takrat, če je provzročila njegovo ljubosumnost. Takrat jo biča in muči, dokler sirota ne umerje.

Stirje hudiči so se prikazali sobnemu slikarju Rudolfu M. na Dunaju ter mu ponujali šest cekinov za brke. Končno so ga hoteli še v zrak vzdigniti. Tako je namreč mož prišel ves v strahu pripovedat na policijo v 18. dunajskem okraju. Policija je priskrbela mlademu možu varno zavetje pred hudiči v — deželnimi norišnici.

Najbolje plačan mož v državi je kuhar (koh) angleškega kralja Edvarda VII. Isti dobiva letno plačo 42 tisoč kron. Le admiral ima toliko plačo. Pa je tudi velik gospod ta poglavarski kraljevi kuharjev (kohov). Ob 11. dopoldne se pripelje v kočiji na dvor. Tu sprejme kuharje, in sestavi jedilni list ter naroči vse potrebno nakupiti. Po obedu se zopet odpelje ter pride še le ob 6. zvečer nazaj, da uredi vse za glavno kosilo. Na to je zopet prost do poldne družega dne, kajti zajuterk skuhamo brez njega.

Brata ustrelil. V Zamostu na Hrváškem se je pripetil dne 4. tega meseca sledeči slučaj: Posestnik Peter Kovač je odšel z ženo k maši, doma je pustil tri mlajše otroke in staro deklo. Med tem časom so prišli cigani v hišo ter se niso dali odgnati, češ, da se morajo greti. Desetletni sin posestnikov se je bal, da hočejo cigani kaj pokrasti ter je šel po očetovo puško v drugo sobo. Cigani so med tem odšli, a ko je hotel mladi junak zopet vstaviti petelinu, je puška

počila ter je strel zadel šestletnega brata Evgena, ki je takoj obležal mrtev.

„Sin božji“ na Dunajskem dvoru. Dne 10. tega meseca je prišel na dvor mlad mož ki je izjavil uradniku, da mora s cesarjem govoriti zaradi neke zelo nujne državne zadeve. Predstavil se je: „Jaz sem sin božji, ter moram povedati cesarju zelo važne stvari o saški princezinje Luiziji. Pokazalo se je, da je revež zblaznel ter so ga s težavo spravili v norišnico. Nesrečnež je 27letni trgovski agent Jakob Reis.

Gospodarske stvari.

Vino ki ima duh po plesnobi. Edino sredstvo vinu vzeti duh in okus po plesnobi, je namizno olje (Tafelöl), ki se ga 1 do 2 kilograma na hektoliter (100 litrov) prav dobro primeša vinu. Glavni pogoj je, da se vino prav dobro z oljem pomeša. Olje pride potem samo od sebe na vrh ter se lahko posname in je za vsako porabo še dobro. Če se vino ni preveč navzelo plesnobe, olje navadno pomaga.

Sod ki so bile v njem slive, katere so se porabile za žganje, se da zopet porabiti tudi za vino, če so slive v sodu ostale zdrave, t. j. da se niso ne kakšen način pokvarile, na pr. skisale. Tak sod je tako dober in poraben za vino, kakor vsak drugi le skrbno ga je očistiti, ter pravilno hraniti do prihodnje porabe. Ker imajo pa slive vendar nekoliko rdeče barve, ostane le nevarnost, da nekoliko barve pride v belo vino, kar je včasih napačno. V tak sod naj toraj pride rdečo vino, ali je pa treba barvo skrbno iz soda izpraviti iz soda je lahko, mora se zadosti čistiti, potem pa dobro zažveplati.

Različni presodki o novem vinu. Splošno mnenje naših odjemalcev in tudi pridelovalcev samih je, da cepljene trte ne dajo tako dobrih, stanovitnih in tako močnih vin, kakor stare necepljene. To je deloma istina; toda posebna razlika je le redka in začasna. To se dogaja največ le tam, kjer imajo samo take vrste, ki dajejo sploh bolj šibka vina, n. pr. kraljevina, belina, španjoli, žametasta črnina, lipovščina, javor, glera i dr.; nikakor pa ne tam, kjer rase sarali vsaj v večini rizling, beli burgundec, rulandec, traminec, silvanec, veltlinci, frankinja, portugalka, refošk črni burgundec, merlot i. t. d. Pa tudi pri onih, ki pridelujejo sedaj bolj šibka vina, bo sčasom kadar se vse trte nekoliko postarajo in privadijo, tudi to vino drugačno, in bo celo vseskozi prejšnji vina prekošalo. Da so nova vina iz cepljenih tr nekoliko šibkejša, je v zvezi z večjo rodovitnostjo teh trt.

Nekaj o trsnih nesrečah in njih obrambah. Kakor prejšnja leta, so se v tem oziru tudi letošnje leto uporabljala razna sredstva za pokončevanje trsnih škodljivcev in drugih trsnih bolezni, toda priznati moramo, da se tudi tu ne da vse in povsod tako izvesti kakor se piše, priporoča in čita. Glavna zapreka v netočnem izvrševanju takih važnih del tič gotovo v prvi vrsti v pomanjkanju delavskih moči;

ponekod je pa tudi kmetijski pouk nezadostno razširjen. Ne da se pa oporekati, da se pri nekterih tudi zanikrnost in površnost krive mnogih neuspehov. Kot glavne uime so letos nastopile: spomladi pozeba in močna burja, pozneje pa suša, oziroma deževno vreme, vsled česar je toplina znatno padla; pa tudi kruta toča ni prizanesla ter je po nekterih krajih naših kronovin, prav občutno škodo povzročila. Proti spomladenskemu mrazu so ponekod na Štajerskem kadili; in kjer se je to delo pravilno opravljalo in če toplina ni padla pod 3 stopinje (Celzija) tudi s prav dobrim uspehom. Seveda se more izvršiti to delo le v nevetrovnih krajih. Posebno na Nižjeavstrijskem so že veliko s tem poskušali, tako da se jim je posrečilo celo pri 5° C. pod ničlo trte obvarovati pred pozebo. Tako kajenje pa ima dober uspeh le tedaj, če se prične zgodaj zjutraj, vsekakor pa pred solnčnim vzhodom, če se kadi le s takimi tvarinami, ki napravljajo gost in bolj vlažen dim — torej vlažne smeti, slamnat plevel i. t. d. — in če žgo cele občine naenkrat. Proti toči se je tudi letos pridno streljalo. Ali to sredstvo pomaga ali ne, vprašanje še ni končno rešeno, zato se bo tudi v prihodnje nadaljevalo in dal Bog, da bi nas vsaj ta nadloga tako ne bičala, kajti nobena uima in bolezen vinogradnika ne potlači tako, kakor ravno huda toča. Proti poškodbam vsled nalivov se vinogradniki zavarujejo z napravo počeznih jarkov. To je jako važno delo, ki bi ne smelo izostati v nobenem količkaj strmem vinogradu. Čim bolj strma je lega tem gostejši morajo biti taki počezni jarki; torej 6—20 metrov vsaksebi. Jarki pa ne smejo biti prestrmi, ker drugače odteka v njih zbirajoča se voda prenaglo, in tako odnese mnogo zemlje.

Pisma uredništva.

Fotograf. Za Vaš inzerat je plačati za vsakokrat eno krono. Blagovolite nam poslati denar, ker drugače ne sprejmemo.

Mitrovica. List se od nas pošilja redno na Vaš naslov, naznanite natančnejši naslov, kakor hišno število.

Naši dopisniki. Prosimo potrpljenja. Vse na enkrat ni mogoče. Hvala! Z Bogom!

Ormož. Dopis je prišel prepozno. Priobčimo ga prihodnjic!

Mala Nedelja. Ravno tako!

Klerikalni poštenjaki.

Klerikalci so napeli vse svoje sile, da bi našemu listu kaj škodovali. Ti zvitorepni so si izmisliki kar naravnost to-le: Ako zvejo n. pr. da ima ta ali oni kmet »Štajerca« naročenega, potem gledijo, da dobijo list v roke na ta ali oni način. Na naslovni listek zapišejo: »Se ne sprejme!« in ako to ne pomaga, podpišejo celo dotičnega naročnika ali pa pišejo na uredništvo še posebej dopisnico (karto), v katerej naznajo, da dotičnik lista ne sprejme. Naročniki, odsihmal bodo, ker smo na to stvar opozorjeni, na to bolj pazili in bodo po postavi tožili vsakega takega sleparja radi krivega podpisa. Pazite naročniki in pomagajte nam spraviti take tičke v luknjo!

Naprednjaki v Ameriki!

„Štajerc“ velja za Ameriko s poštnino vred samo 1 goldinar 40 krajcarjev za celo leto.

Upravništvo.

Loterijske številke.

Trst, dne 10. januarja: 83, 39, 75, 41, 14.
Gradec, dne 17. januarja: 74, 33, 46, 24, 34.

79

Stev. 49.676.

Razglas.

Z ozirom na ugodne uspehe, kateri se lahko dosežejo s setvo zemlji in vremenskim razmeram pri ležnih zmesi travnega semena pri obdelovanju travnikov in pridelovanju krme, namerava deželni odbor štajerskim kmetovalcem ponuditi priložnost, da si potrebne, zajamčeno dobre in kaljive zmesi travnega semena za leto 1903 naročijo skupno po primerno nizki ceni.

Zmesi travnega semena, katera so preračunjene in sestavljeni po skušnem načinu c. kr. dvornega svetnika in ravnatelja c. kr. semenske prigledne postaje na Dunaju, g. dr. Teodora viteza Weinzierl bodo se oddajale po lastni ceni, in sicer:

- Detelna trava** (nadomestilo za čisto deteljo) 2 do 3 letna, 80% detelje in 20% trave. Na oral se poseje 18 kg. Cena 1 kg. znaša z ozirom na sestavo zmesi 1 K 70 h do 1 K 80 h.
- Zmes za spolovinske travnike** 5 do 6 letne, 33% detelje in 67% trave. Na oral se poseje 34 kg. Cena 1 kg. znaša z ozirom na sestavo zmesi 1 K 50 h do 1 K 70 h.